

Nederlands-Belgische Vereniging van Liefhebbers
van Cactussen en andere Vetplanten

SUCCULENTA

Redacteur: H. v. d. VELDE, Hofwijckstraat 17, Den Haag — Medewerkers: Dr. H. W. DE BOER, Haren (Gron.) — Dr. B. K. BOOM, Wageningen — A. F. H. BUINING, Hamersveld — J. A. JANSE, Bennebroek — Mej. J. J. E. v. d. THOORN, Apeldoorn — A. J. A. UITEWAAL, Amsterdam, e.a.

Crassula graeseri nov. hybr.

B. K. BOOM

Instituut Veredeling Tuinbouwgewassen, Wageningen.

CRASSULA GRAESERI Boom, nov. hybr. (*C. rosularis* ♀ × *C. falcata* ♂), a *C. rosulari* foliis ascendentibus, latioribus, sparse papillois, inflorescentiis dense corymboso-paniculatis, pedunculis albopilosis, floribus majoribus, roseis, antheris oblongis differt.

Perennis; folia rosulata, decussata, ascendente, 4-7 cm longa, 0,5-3 cm lata, oblonga, apice acuta, basi subconnata et rubescentia, supra concava, subtus convexa, utrinque papillis globosis sparsis ornata; inflorescentia corymboso-paniculata, pedunculo et axibus albopilosis, bracteis parvis, lanceolatis; sepala fere libera, ovata, glabra, albo-ciliata, ± 1,5 mm longa; petala oblonga, mucronata, rosea vel albida, ± 4 mm longa; glandulae minutae; stamina petala paulo breviora, antheris luteis, oblongis; carpella oblonga, in stylo breve contracta.

Crassula falcata × *rosularis* Graeser ex Hahn in Gartenwelt, 51, 189, fig. (1951).

Crassula hybrida Graeser ex Jacobsen, Handbuch Sukk., 1, 400, fig. 275 (1955), nomen nudum.

Type in Rijksherbarium te Leiden, coll. Boom, no. 31572, Wageningen, 4 april 1956 (plant afkomstig van de firma Graeser).

Deze hybride werd tijdens de tweede wereldoorlog gewonnen door A. Graeser, bloemist en cactusliefhebber te Nürnberg-Zabo (Duitsland). Graeser wilde proberen een *Crassula rosularis* te kweken met rode bloemen en zonder de onaangename geur, die deze bloemen steeds verspreiden. Tevens lag het in zijn bedoeling een vorm te kweken, die door gemakkelijke cultuur en compacte groeiwijze geschikt zou kunnen zijn voor de massacultuur, planten, die bovendien het gehele jaar bloeiend verkrijgbaar zouden zijn. Graeser nam hiervoor *Crassula rosularis*, omdat de groeiwijze hem zeer geschikt leek en deze soort bovendien door middel van bladstek eenvoudig is te vermenigvuldigen. Als andere ouder meende hij een goede keus te doen in *Crassula falcata*, voornamelijk van wege het feit, dat deze prachtig rode bloemen heeft en bovendien in de zomer bloeit, terwijl *Crassula rosularis* een winterbloeiër is.

Graeser heeft duizenden kruisingen uitgevoerd, zowel van de ouders als van de hybriden onderling, terugkruisingen inbegrepen. Hij kwam tot de conclusie, dat in eerste instantie slechts resultaat kon worden verkregen, wanneer *Crassula rosularis* als moeder werd gebruikt. Verder constateerde

hij, dat de witte bloemkleur (evenals de onaangename geur van de bloemen) zo sterk domineerden, dat een rode bloemkleur niet kon worden verkregen. Voortgezette kruisingen gaven altijd weer planten die een onplezierige geur verspreiden en waarvan de kleur der bloemen roomkleurig of licht rose waren. Het hoogste wat kon worden bereikt was een plant met licht rose bloemen van een iets zwakkere geur dan normaal.

Aanvankelijk heeft de firma Graeser vele planten als potplant verkocht en daardoor zijn deze hybriden tamelijk wijd verspreid geworden.

Door de voortgezette kruisingen zijn zeer verschillende typen ontstaan, doch wat zich momenteel in cultuur bevindt, vertoont een betrekkelijk geringe variatie. De hier afgebeelde planten geven wel het gemiddelde voorkomen van deze hybride weer en de foto's komen vrijwel overeen met de afbeeldingen, die Hahn en Jacobsen (l.c.) hebben gepubliceerd.

Zoals meer voorkomt met planten, die in de cultuur ontstaan, is er zelden over de betreffende hybride geschreven, er is geen beschrijving van bekend en er is nooit een geldige naam gegeven. Ik stel nu voor de bastaard *Crassula graeseri* te noemen. Alhoewel de code voor de benaming van gekweekte planten in artikel C 25 voorschrijft, dat bij de beschrijving van een nieuwe hybride tegelijkertijd fantasienamen moeten worden gegeven,

ook al bestaat er nog maar één vorm van, kunnen we daaraan in dit geval niet voldoen, omdat de verschillende vormen in cultuur door elkaar voorkomen. Zodra echter één bepaalde vorm als kloon zou worden verspreid, is het moment aangebroken deze met een bepaalde fantasie-naam aan te duiden.

Crassula graeseri

foto I.V.T., Wageningen.

De hybriden komen in habitus het meest overeen met *Cr. rosularis*. De bladen staan namelijk in rozetten (bij *Cr. falcata* langs de stengel); deze rozetten zijn groter dan bij *Cr. rosularis*, maar zij vertakken zich niet zo gemakkelijk. De bladen staan duidelijk in vier rijen boven elkaar (afkomstig van *C. fal-*

cata) en zijn breder dan bij *Cr. rosularis*; zij missen het scheve karakter van *Cr. falcata*; de voet der bladen is meestal roodachtig (afkomstig van *Cr. rosularis*); de oppervlakte is vrij schaars bedekt met parelvormige papillen en in dit opzicht staat de hybride dus tussen de ouders in: bij *Crassula falcata* zijn alle epidermiscellen uitgestulpt, waardoor een fijn-papilleuze oppervlakte ontstaat, bij *Cr. rosularis* zijn de bladen geheel glad; bij vele vormen van de hybride treft men deze papillen evenwel slechts hier en daar aan.

De bloeiwijze heeft in het algemeen het karakter van die van *Cr. rosularis*; deze is namelijk opgebouwd uit een aantal boven elkaar staande, vaak $\pm$ kogelvormig en vrij lang gesteelde tuilen; bij *Crassula falcata* is dit eigenlijk ook zo, doch daar zijn de tuilen nabij de top van de bloeistengel opgehoopt, zodat het geheel een tamelijk brede tuil vormt. De hybride heeft de vertakkingswijze van *Crassula rosularis*, doch de tuilen bevatten meer en grotere bloemen, zodat de bloeiwijze een dichtere indruk maakt. De geur van de bloemen is onaangenaam, soms meer, soms minder, maar afwezig is deze practisch nooit. De assen van de bloeiwijze zijn evenals die van *Cr. falcata* dicht en wit behaard, alleen de bloemsteeltjes zijn kaal. De bloemen zijn verder belangrijk groter dan bij *Crassula rosularis*; de kroonbladen staan wat meer uitgespreid en de kleur is vuilwit tot lichtrose. De helmknoppen zijn langwerpig, bij *Crassula falcata* langwerpig en bij *Cr. rosularis* bijna rond. De planten bloeien in de winter en in het voorjaar. Veel waarde voor de handelscultuur hebben deze hybriden tot nog toe niet, maar voor de liefhebber is het een interessante aanwinst.

De vertaling van de bovenstaande latijnse beschrijving is als volgt:

Overblijvend; bladen in rozetten, kruiswijs overstaand, schuin opstaand, 4–7 cm lang, 0,5–3 cm breed, langwerpig, top spits, voeten iets met elkaar vergroeid en aldaar roodachtig, bovenzijde gootvormig, onderkant bol-

Crassula graeseri

foto I.V.T., Wageningen.

staand, beiderzijds met verspreide, parelvormige papillen; bloeiwijze pluimvormig, met wit behaarde steel en assen en met kleine, lancetvormige schutbladen; kelkbladen bijna vrij, eirond, kaal, met witte wimperharen, $\pm 1,5$ mm lang; kroonbladen langwerpig, gespitst, rose of witachtig, ± 4 mm lang; klieren zeer klein; meeldraden iets korter dan de kroonbladen, met gele, langwerpige helmknoppen; vruchtbeginsels langwerpig, in een korte stijl versmald.

Summary.

Mr. A. Graeser, floriculturist at Nürnberg-Zabo, Germany, has crossed *C. rosularis* ♀ with *C. falcata* ♂, intending to find forms of *Cr. rosularis* with red petals and eliminating the unpleasant odour whilst the flowers are in bloom, flowering during the whole year, also suitable for mass cultivation as potplants. Unfortunately his trials were till now not very successful: in the offspring the odour remained as well as the cream colour of the flowers with a few exceptions which were rose tinted. Nevertheless several forms of this hybrid came into circulation and now one can find them in the trade and in many collections. The hybrid has never been described or named and as it is important, that we are able to identify all plants of the trade, a description is given above with the name *Crassula graeseri*.

The plants figured here show an average form of the hybrid and they agree in principle with the foto's in the article of Hahn and in the Jacobsen Succulent book (see above).

Crassula graeseri Boom differs from *Cr. rosularis* by the leaves which are broader, ascendent, sparsely papillose and distinctly decussate, by the more dense inflorescences with white-haired peduncles, by the larger and often rose flowers and oblong anthers.

Oproep!

Sedert enige tijd zijn we druk bezig met het bewerken van de Ficoidaceae (Mesembryanthemums) voor het succulentenboek, dat, naar wij hopen, in de loop van het volgende jaar zal verschijnen. We stuiten hierbij op de moeilijkheid, dat er zo bijzonder veel fouten in de benaming voorkomen. Wij zouden nu gaarne een overzicht hebben van hetgeen bij kwekers en liefhebbers in cultuur is en wij wekken daarom de belanghebbenden op ons een lijst te sturen van hetgeen in hun collecties voorkomt aan soorten van het geslacht Mesembryanthemum in de widest zin genomen (dus Lithops, Delosperma, enz.). **Mocht men aan namen twijfelen, dan willen wij er op aandringen ons materiaal daarvan te zenden;** een stekje is voldoende met opgave van de naam waaronder de plant voorkomt. Bij sommige geslachten b.v. bij Lithops en Conophytum zal dit opsturen moeilijkheden meebrengen, omdat men er gewoonlijk niet al te veel van heeft. In die gevallen komen wij gaarne persoonlijk kijken, wanneer het tenminste gaat om een collectie van betekenis, bv. 20 soorten en meer.

Materiaal kan worden opgezonden naar het Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen, postbus 7, Wageningen, t.a.v. Dr. B. K. Boom.

We hopen, dat de liefhebbers en kwekers ons niet in de steek zullen laten en wij binnenkort bedolven worden onder toegezonden materiaal. Deze oproep geldt natuurlijk ook voor onze Belgische vrienden!

Dr H. W. DE BOER, Haren.
Dr B. K. BOOM, Wageningen.